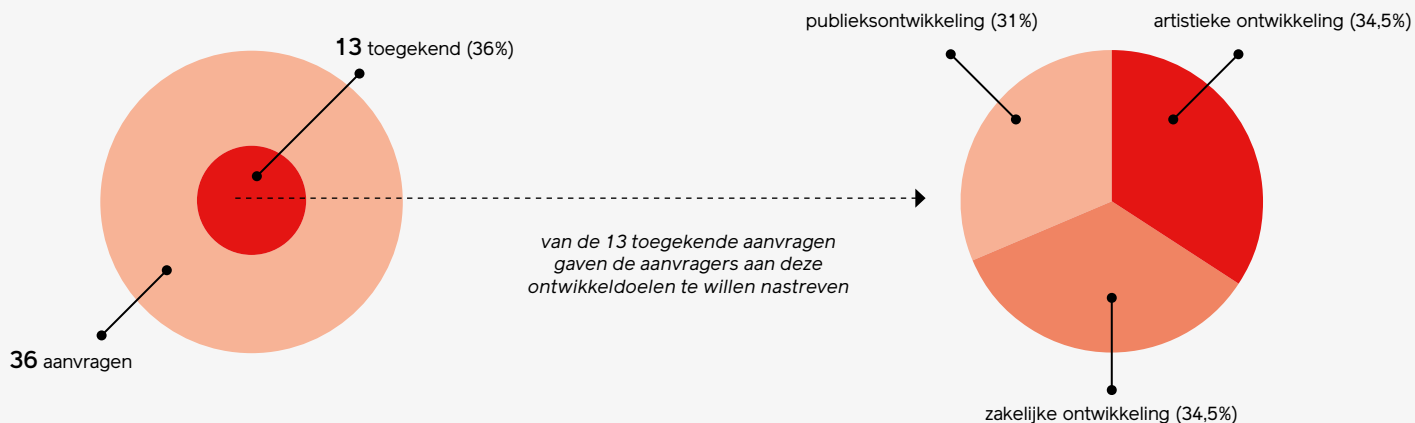

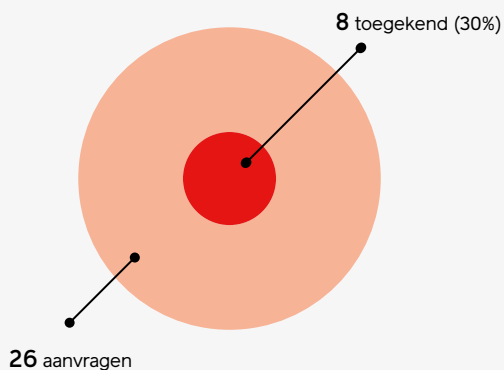
INLEIDING REGELING

TWEEJARIGE SUBSIDIES 2017-2018

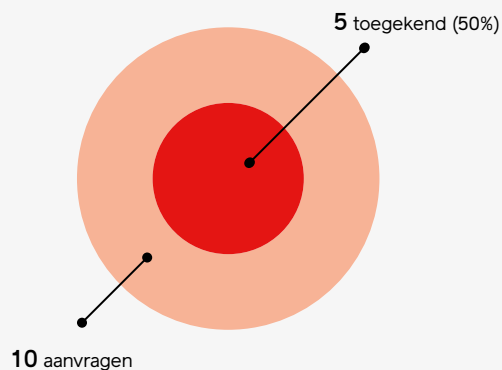
Toekenningen Totaal aantal toekenningen tegenover totaal aantal aanvragen

Toekenningen Overzicht totaal aantal toekenningen tegenover aanvragen, commissie Podiumkunsten & Letteren

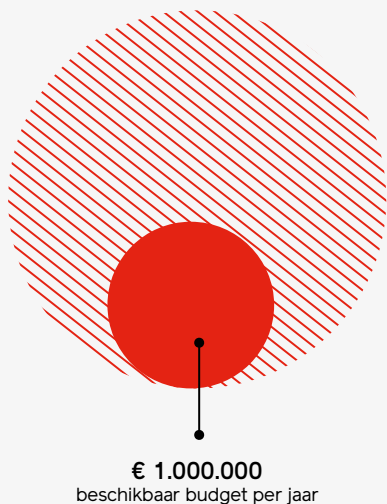

Toekenningen Overzicht totaal aantal toekenningen tegenover aanvragen, commissie Visuele kunsten

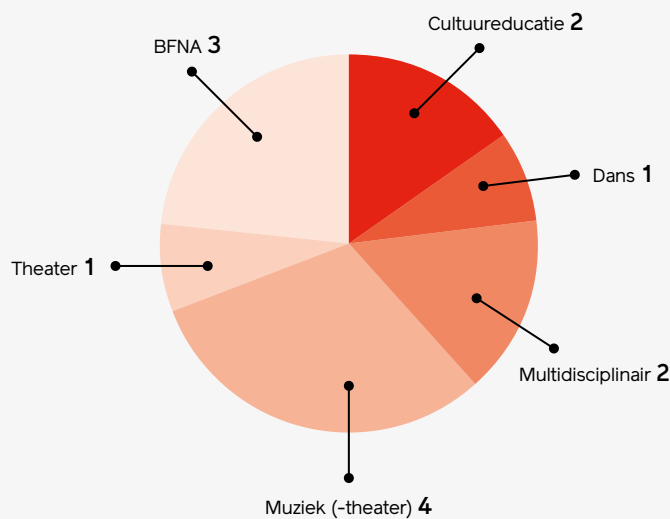

Bedragen Totaal Aangevraagd bedrag tegenover totaal beschikbaar bedrag

€ 2.268.123
totaal aangevraagd bedrag per jaar van de in behandeling genomen aanvragen (168%)

Overzicht totaal aantal toekenningen per discipline

Tweejarige subsidies AFK 2017-2018

deel 1. ALGEMENE INLEIDING

Het Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK) investeert in kunst die het leven in de stad verrijkt. Het stimuleert dynamiek en pluriformiteit in het kunstaanbod in Amsterdam en draagt bij aan een sterk en veelzijdig kunstklimaat in de stad.

De regeling Tweejarige subsidies van het AFK is een nieuwe subsidiemogelijkheid in het kader van het vierjarige Amsterdamse Kunstenplan 2017-2020. De regeling is specifiek bedoeld om in deze periode nieuwe instroom en dynamiek binnen de Amsterdamse culturele sector te bevorderen. De regeling geeft relatief nieuwe, jonge kunstorganisaties, die minimaal twee en maximaal zes jaar bestaan, de mogelijkheid om zich een aantal jaren te versterken en te professionaliseren in artistiek en/of zakelijk opzicht en/of op het gebied van publieksbereik. Initiatieven met bewezen potentie kunnen met behulp van de regeling verder uitgroeien en zich verder voorbereiden op de toekomst.

Veelzijdige aanvragen uit de hele stad

Voor de eerste periode van deze tweejarige regeling, 2017-2018, konden organisaties tot en met 3 oktober 2016 een aanvraag indienen. De belangstelling voor deze nieuwe subsidiemogelijkheid bleek groot. We behandelden 36 aanvragen voor een totaal gevraagd bedrag van bijna 2,27 miljoen euro¹ per jaar. Daarmee werd de regeling ruim twee keer overvraagd; in totaal is er 1 miljoen euro per jaar beschikbaar. Zeven van de 36 aanvragers dienden vorig jaar ook een aanvraag in voor de regeling Vierjarige subsidies, die toen niet werd gehonoreerd.

De veelzijdigheid van de aanvragen heeft ons verrast. We ontvingen aanvragen uit de meest uiteenlopende kunstdisciplines en artistieke genres, waaronder ook een aantal genres die nog weinig vertegenwoordigd zijn in het vierjarige Kunstenplan, zoals musical, circus en mode.

Opvallend is ook het aantal aanvragen met een cross-overcomponent; bijna een op de vijf aanvragen heeft een multidisciplinair karakter. Deze relatief jonge organisaties voelen zich op meerdere terreinen van het brede kunstspectrum op hun gemak. Ook het feit dat aanvragers ons vanuit alle stadsdelen wisten te vinden en niet alleen in het centrum opereren maar ook de haarvaten van de stad opzoeken heeft ons verheugd.

We hebben de aanvragen behandeld in twee multidisciplinaire adviescommissies: een commissie voor Podiumkunsten & Letteren (muziek, dans, theater, muziektheater, letteren) en een commissie voor Visuele kunsten (beeldende kunst, film, fotografie, mode, nieuwe media, erfgoed). Cultuureducatie werd in beide commissies behandeld. Voor Podiumkunsten & Letteren ontvingen we 26 aanvragen, bijna driemaal zo veel aanvragen als voor Visuele kunsten, waarvoor tien aanvragen binnenkwamen. Bij Podiumkunsten & Letteren voerde de discipline muziek(theater) de boventoon met maar liefst veertien aanvragen. Daarnaast ontvingen we aanvragen op het gebied van dans, theater en cultuureducatie. Letteren blijft in de aanvragen wat onderbelicht. Binnen de Visuele kunsten is beeldende kunst het best vertegenwoordigd, maar ook mode, film en fotografie komen aan bod. We ontvingen geen aanvragen uit de disciplines nieuwe media en erfgoed. De meeste aanvragen kwamen van producerende organisaties. In mindere mate ontvingen we ook aanvragen van presenterende organisaties, zoals festivals, beurzen en kleine presentatieplekken.

¹ Er werden 41 aanvragen ingediend, voor een bedrag van 2,66 miljoen euro per jaar. Vier aanvragen konden we niet in behandeling nemen omdat de aanvragen niet voldeden aan de formele vereisten. Eén aanvraag werd ingetrokken omdat de aanvrager zijn aanvraag in het kader van de regeling Vierjarige subsidies na beroep alsnog gehonoreerd zag.

Toekenningen

Uit de aanvragen komt een beeld naar voren van een divers, veelzijdig kunstklimaat in de stad. We hebben nadrukkelijk die aanvragers willen honoreren die in hun aanvraag lieten zien dat ze zich de komende twee jaar in zakelijk, artistiek en/of marketingtechnisch opzicht verder kunnen professionaliseren, in overeenstemming met het doel van de regeling.

De adviescommissies hebben de aanvragen in twee fasen behandeld. In de eerste fase beoordeelden zij de ingediende ontwikkelplannen van alle aanvragers. Pas als aanvragers hierop minimaal een voldoende waardering behaalden – hierover meer in deel 2 van deze inleiding – werd in een tweede fase ook hun ondernemingsplan beoordeeld. Voor de uiteindelijke toekenningen was de opgetelde totaalwaardering van het ontwikkelplan en het ondernemingsplan leidend.

Achttien van de 36 aanvragers lieten volgens de commissies in hun ontwikkelplannen zien zich de komende twee jaar voldoende te zullen ontwikkelen op professioneel vlak. Zij wisten duidelijk te reflecteren op hun huidige situatie, te motiveren wat zij de komende twee jaar zouden willen veranderen en bereiken, en op welke wijze zij dat gaan doen. De beoordeling van de ondernemingsplannen van deze achttien aanvragers leidde tot een honorering van dertien plannen, ofwel 36 procent van het aantal aanvragen. Zij ontvangen gezamenlijk een totaalbedrag van gemiddeld 833.453 euro per jaar. Daarvan gaat 366.510 euro naar vijf aanvragen behandeld door de commissie Visuele kunsten; 466.943 euro gaat naar acht aanvragen behandeld door de commissie Podiumkunsten & Letteren.²

De commissies adviseerden in negen van de dertien gevallen het volledig aangevraagde bedrag toe te kennen. In vier gevallen adviseerde de commissie een of enkele specifieke onderdelen uit het plan niet te honoreren omdat zij in de ogen van de commissie niet (direct) bijdroegen aan de doelen van de organisatie. Het bedrag dat overblijft van het totale budget blijft beschikbaar voor de uitvoering van de regeling in de gehele periode 2017-2020. De middelen blijven daarmee behouden voor de doelgroep van de regeling: relatief nieuwe, jonge culturele organisaties. Niet gehonoreerde aanvragers kunnen nog steeds bij het AFK terecht voor projectsubsidies.

De gehonoreerde organisaties vormen in artistiek-inhoudelijk opzicht een mooie aanvulling op de organisaties die we in de periode 2017-2020 vierjarig ondersteunen. De disciplines waarmee de gehonoreerde organisaties zich bezighouden zijn uiteenlopend; vier organisaties leggen zich toe op muziek of muziektheater, drie op visuele kunsten, waarvan één specifiek op mode, twee organisaties houden zich bezig met cultuureducatie, twee hebben een multidisciplinair karakter, een organisatie is gespecialiseerd in circustheater en tot slot is er een dansfestival.

Met de dertien gehonoreerde aanvragen wordt de komende twee jaar een breed palet aan bezoekers bereikt. Er is aandacht voor de allerkleinsten, zoals bij Fantastisch Kinderfilm Festival (Stichting Taartrovers Festival) en Kleintjekunst, aandacht voor mensen die nog niet zo vertrouwd zijn met kunst, en natuurlijk ook voor ervarener cultuurbezoekers. Positief is ook dat (potentiële) bezoekers in allerlei stadsdelen worden bediend. We zijn verheugd dat we nieuwe kunstinitiatieven zien opkomen in de wijken; spreiding was geen beoordelingscriterium in deze regeling, maar desondanks is ruim 60 procent van de gehonoreerde organisaties gevestigd buiten de stadsdelen Centrum en Zuid. De activiteiten vinden nog beter gespreid door de stad plaats, omdat organisaties vaak (ook) buiten hun eigen stadsdeel actief zijn.

² De genoemde bedragen zijn exclusief een nominale bijstelling: de gemeenteraad van Amsterdam heeft op 10 november 2016 besloten tot een nominale bijstelling van de subsidies met 0,87%. Dit betekent dat de toegekende subsidiebedragen navenant worden bijgesteld.

Ontwikkeldoelen

Binnen de Tweejarige regeling vragen culturele organisaties ten minste een deel van de subsidie aan voor activiteiten die specifiek zijn bedoeld om zich in organisatorisch opzicht verder te ontwikkelen. Hun ontwikkeldoelen konden op drie vlakken liggen: de versteviging van de artistieke of zakelijke kwaliteit of de ontwikkeling van het publieksbereik. De beoogde ontwikkeling moest minstens twee van deze drie terreinen beslaan.

Daarnaast konden organisaties subsidie aanvragen voor hun reguliere activiteiten, zoals programmering, productie, presentatie of talentontwikkeling. Immers, ontwikkeling vindt in de praktijk veelal plaats in wisselwerking met dit soort reguliere activiteiten. Aanvragers konden de verhouding tussen ontwikkel- en reguliere activiteiten zelf kiezen, omdat niet elke organisatie dezelfde ontwikkelbehoeftes kent. Zo vindt ontwikkeling bij podiumkunstorganisaties die aanvroegen veelal plaats 'op de vloer', waar artistieke ontwikkeling van de makers samengaat met het ontwikkelen van een theater-, muziek- of dansproductie. Bij de aanvragen Visuele kunsten krijgt de ontwikkeling van makers of organisatoren vaker vorm in onderzoekstrajecten of ontwikkeltrajecten die voorafgaan aan het samenstellen van tentoonstellingen of het vervaardigen van kunst.

Organisaties maken gebruik van een heel gevarieerde set aan instrumenten om hun ontwikkeldoelen te realiseren, zoals training, samenwerking, coaching of werkbezoek. Inspiratie en kennisdeling wordt ook vaak buiten de landsgrenzen gezocht; organisaties reserveren de gevraagde middelen regelmatig voor studiereizen of voor deelname of bezoeken aan buitenlandse conferenties en festivals. Het meest tot de verbeelding spraken die instrumenten die organisaties zelf hadden ontwikkeld op basis van hun specifieke behoeftes, kennis en netwerk. Zo waarderen we het netwerkdiner dat WhyNot (Stichting de Vreemde Beweging) wil organiseren met tien collega-organisatoren van interdisciplinaire festivals en zijn we ook positief over organisaties die door middel van de gekozen instrumenten zullen proberen meer maatschappelijke impact uit te oefenen op de eigen omgeving, zoals De Modestraat.

De vraag in de regeling om specifieke ontwikkeldoelen te benoemen, nodigde aanvragers uit tot reflectie op de eigen organisatie, tot nadenken over de fase waarin hun organisatie zich bevindt en over de vraag welke rol ze voor zichzelf zien weggelegd in de toekomst. De aanvragers wier plannen we honoreerden tonen zich bewust van hun eigen ontwikkelbehoeftes en weten hoe ze daaraan tegemoet kunnen komen; ze presenteren daarvoor energieke, daadkrachtige plannen. Sommige aanvragers bleken in korte tijd al heel veel te hebben bereikt; zo is het Nieuw Nederlands Opera Front een artistiek goed functionerende, kleine onderneming die het echter nog ontbreekt aan de middelen voor het runnen van een professionele organisatie, wat een (inter)nationale doorbraak belemmert. Deze organisatie benoemt goed wat nodig is voor een verdere professionaliseringslag. Het valt niet mee om als beginnende organisatie al zelfkritisch terug te blikken op de eerste periode van bestaan en daaruit ook al een gewenste ontwikkeling voor de toekomst te formuleren. In de aanvragen zagen we een onderscheid tussen organisaties die daar dankzij hun eigen expertise of een gedegen netwerk al aan toe zijn, en aanvragers voor wie een dergelijke zelfreflexieve opdracht wellicht nog te vroeg kwam.

Vanuit diezelfde optiek hechten we in de regeling belang aan de mate waarin ondersteunde organisaties bereid zijn de resultaten van hun ontwikkeling te evalueren en te delen met anderen. Een originele wijze van het delen van resultaten is het 'Faalboek' van Collectief Walden (Stichting Urwald), waarin een creatieve ode gebracht wordt aan het eigen falen en waarin

Walden strategieën tot verbetering noteert. Het boekwerk wordt vervolgens rondgedeeld aan verwante jonge gezelschappen. Door dit soort vormen van kennisdeling willen we stimuleren dat een relatief klein aantal gesubsidieerde organisaties straks van meerwaarde kan zijn voor een groter aantal jonge organisaties die voor dezelfde uitdagingen staan. Met de toekenning van deze eerste ronde tweejarige subsidies werpen we een steen in de vijver, waarvan hopelijk de rimpels verder in het veld merkbaar zijn.

Artistieke kwaliteit

Elf van de dertien gehonoreerde aanvragen gaven aan hun artistieke kwaliteit te willen versterken. Het gaat hier veelal om het verdiepen of verscherpen van het artistieke profiel of de eigen beeldtaal. Organisaties verkennen daarbij de (grenzen van) hun eigen discipline en streven vernieuwing na; innovatie wordt gezocht door wisselwerking met andere disciplines, het onderzoeken van nieuwe werkvormen, maar ook door het aangaan van samenwerkingsverbanden met publiek of maatschappelijke organisaties. Zo gaat Kleintjekunst samen met Swazoom, een welzijnsorganisatie die kinderen en jongeren in Amsterdam-Zuidoost goede ontwikkelkansen wil bieden, werken aan de verdieping van de kunsteducatieve kwaliteit van haar voorstellingen.

Een aantal organisaties heeft nadrukkelijke aandacht voor talentontwikkeling; zo richten Unseen en Unfair zich bijvoorbeeld specifiek op jonge kunstenaars met het doel hen verder te helpen in hun kunstenaarspraktijk en helpt MOAM jonge modeontwerpers door hen te koppelen aan gevestigd talent binnen de sector. Circustheaterproducent TENT neemt zich voor een jonge circustheatermaker op te leiden en op te nemen in het team.

In hun streven zich artistiek verder te ontwikkelen doen veel organisaties een beroep op coaches. Daarnaast zijn ook samenwerkingsverbanden met organisaties of kunstenaars van wie iets te leren valt geliefd. Door complementaire kennis en netwerken wordt niet alleen de artistieke kwaliteit van het werk bevorderd; het draagt ook bij aan de doorstroom van makers en het bereiken van nieuw publiek.

Zakelijke kwaliteit

De tweejarige regeling richt zich op relatief nieuwe organisaties die minimaal twee en maximaal zes jaar bestaan. Veel van deze organisaties staan op een kantelpunt in hun ontwikkeling; de meeste beginnende organisaties zijn met veel toewijding en vrijwillige inzet gestart, hebben het aantal medewerkers en activiteiten en de eigen kwaliteit in een paar jaar tijd zien toenemen en zijn nu toe aan een volgende stap. Veel organisaties streven een schaalvergroting na, anderen willen de activiteiten verbeteren of de focus verdiepen. Van projectmatig werkende organisaties ontwikkelen ze zich graag naar continu opererende, stabiele en professioneel ingerichte organisaties, aansluitend bij de groeiende ambities.

Veelal willen organisaties zich zakelijk versterken door het personeelsbestand uit te breiden. Dit geeft de artistieke en zakelijke leiding, die in de beginperiode vaak veel (of alle) ballen zelf in de lucht moet houden, de ruimte om zich meer toe te leggen op hun eigen vakgebied, terwijl elders in de organisatie ruimte ontstaat voor noodzakelijk werk dat tot nog toe blijft liggen. Zo worden bijvoorbeeld marketingmedewerkers aangetrokken om zich over de publiciteit te buigen of om publieksonderzoek te doen.

Aanvullend daaraan zien we veel organisaties kiezen voor coachings- en adviestrajecten om de zakelijk leider beter in positie te brengen. Zoals we al onderstreepten in ons beleidsplan 2017-2020 zorgt een goede zakelijke leiding voor een creatieve benadering van markt en maatschappij en realiseert, met het oog op de toekomst, een slimme mix van financieringsbronnen. Veel organisaties willen deze zakelijke capaciteit bij zichzelf ontwikkelen.

Organisaties geven veelal aan op zoek te zijn naar duurzamer bedrijfsvoering en alternatieve financieringsvormen. Hierbij zoeken ze naar strategische partnerschappen en samenwerkingsverbanden, vaak met gebruikmaking van de diensten van Cultuur+Ondernemen. Ook weet een aantal organisaties sterke verbindingen aan te gaan met commerciële partijen en het bedrijfsleven; we zien dat bijvoorbeeld bij MOAM en Unseen. Het aandeel eigen inkomsten is veelal ruimschoots het gestelde doelpercentage van 25 procent.

Opvallend is dat de aangevraagde bedragen en de beoogde ontwikkeling vaak gerelateerd zijn aan een toename van het aantal activiteiten. Hoewel we ons de hang naar 'meer en groter' kunnen voorstellen, is die niet leidend geweest bij onze beslissingen. Adviescommissies hebben in de eerste plaats gekeken naar de motivatie voor voorgestelde ontwikkelingen en de vraag of organisaties de draagkracht hebben om die te verwezenlijken. Veelal vinden zij het urgenter dat organisaties hun artistiek of zakelijk fundament verstevigen of sterke strategische keuzes maken dan dat ze hun activiteiten verbreden. Zakelijke kwaliteit en artistiek succes staan voor ons niet per se gelijk aan groei. Het veld is evenzeer gebaat bij zelfbewuste organisaties die scherp durven kiezen en als gevolg daarvan een ander aanbod brengen dan anderen.

Onder de toegekende aanvragen zijn er echter ook voorbeelden van een toename aan activiteiten zonder dat het de organisatie te zeer belast. Die vonden we onder meer bij enkele jaarlijkse festivals en beurzen die zichtbaarder willen worden door het jaar heen, zoals in de vorm van een permanent platform. Dit is vaak gekoppeld aan de wens publiek aan zich te binden, nieuw publiek te vinden en op die manier meer inkomsten te genereren. Zo wil de organisatie van Jazzfest haar succesvolle 'Special Events', extra activiteiten buiten de festivalperiode, continueren.

In de regeling vragen we organisaties bewust naar de wijze waarop het bestuur en toezicht zijn ingericht, waarbij de Governance Code Cultuur een leidraad vormt. Juist ook voor jonge organisaties is goed bestuur een noodzaak; dit versterkt niet alleen de eigen organisatie en maakt haar weerbaar, maar zorgt ook voor een prettig, gezond werkklimaat voor werknemers en verstevigt de positie ten opzichte van politiek, markt en stakeholders. Veel van de organisaties die gehonoreerd worden binnen deze regeling benoemen specifieke ontwikkeldoelen op het gebied van governance.

Publieksbereik in de stad

Wie kunst maakt in een stad heeft behoefte aan toeschouwers, publiek en volgers; aan zichtbaarheid. Veel aanvragers tonen de uitgesproken wens om een professionaliseringsslag te maken op het gebied van marketing en communicatie en een groter en diverser publiek te vinden. We zien met plezier dat veel organisaties zich willen inspannen om publiek te bereiken dat niet of nauwelijks in aanraking komt met kunst en cultuur. Tegelijk merken we op dat aanvragers niet altijd goed weten hoe dit aan te pakken. Expertise op dit gebied is schaars.

Veel organisaties nemen zich voor marketing- en communicatiemedewerkers aan te stellen of betrekken adviesbureaus om hen hierin bij te staan. Publieksonderzoek staat op de agenda van veel jonge organisaties die na een paar jaar in het culturele veld weleens willen weten wie hun bestaande en potentiële bezoekers zijn en waarmee zij hen het beste kunnen aanspreken. We hopen dat deze initiatieven ertoe zullen bijdragen dat meer Amsterdams publiek straks de weg zal weten te vinden naar meer kunstorganisaties in de stad.

Een andere interessante manier waarop we dat zien gebeuren, is de toegenomen aandacht bij producerende en presenterende organisaties om publiek rechtstreeks te betrekken bij het creatieproces of bij de presentatie. In plaats van de bezoeker louter als kijker of luisteraar te benaderen, laten ze hun publiek mee-maken, meedenken, mee-creëren, meepraten. Zo neemt het Fantastisch Kinderfilm Festival (Taartrovers) deel aan de organisatie van de AZCinema voor asielzoekers in de Bijlmer Bajes. Modestraat verbindt buurtbewoners uit Amsterdam-Noord met creatieve professionals om hun eigen creativiteit aan te spreken en samen programma's te maken, en werkt bovendien met 'buurtbuddy's en buurtbeppies' om de culturele behoeftes in de buurt te peilen. Nineties Productions zoekt contact met publiek in een lokale stamkroeg en stemt de marketing af met 'influencers' uit de buurt; WhyNot wil gaan werken met focusgroepen om voorstellingen en activiteiten te ontwikkelen op basis van hun feedback.

We hechten er verder belang aan dat publiek van de Amsterdamse cultuur de culturele verscheidenheid in de stad weerspiegelt. Het aantal aanvragen (en daarmee ook het aantal toekenningen) van organisaties die artistiek-inhoudelijk expliciet cultureel divers werk maken, was voor deze regeling relatief klein, zeker in verhouding tot de aanvragen die we ontvingen voor de vierjarige subsidieregeling. Bij deze jonge organisaties zien we vaker dat ze bewust een breed publiek opzoeken op scholen of in wijken met een vanzelfsprekend cultureel diverse samenstelling. Een aansprekend voorbeeld is Zonnehuis Muziektheater dat zich met 'kleurenblind gecaste', toegankelijke en geëngageerde muziektheaterproducties richt op publiek van buurtbewoners, Amsterdammers en Nederlanders van autochtone en niet-westerse afkomst, voor wie theater geen vanzelfsprekend onderdeel uitmaakt van hun culturele bagage.

deel 2. WERKWIJZE BIJ BEOORDELING EN BESLUITVORMING

Proces

In totaal hebben we 36 aanvragen in behandeling genomen en voorgelegd aan onze adviescommissies. We hebben ervoor gekozen een beroep te doen op twee multidisciplinaire adviescommissies, waarin kennis van verwante disciplines is vertegenwoordigd: de commissie Visuele kunsten (bfna³, film, erfgoed en daarop betrekking hebbende cultuureducatie) en de commissie Podiumkunsten & Letteren (muziek, dans, theater, muziektheater, letteren en daarop betrekking hebbende cultuureducatie). De adviseurs zijn geselecteerd op basis van hun professionele deskundigheid in een of meer kunstdisciplines. De commissies stonden onder leiding van niet-meestemmenende voorzitters met een breed maatschappelijk profiel.

De adviseurs hebben de aanvragen in twee fasen behandeld. In de eerste fase is, conform de regeling, van alle aanvragen alleen het ontwikkelplan beoordeeld, in samenhang met de daarvoor begrote ontwikkelkosten. Aanvragers dienden hier volgens de regeling minimaal een voldoende⁴ op te behalen om door te gaan naar de tweede fase. In de tweede fase is het ondernemingsplan beoordeeld, in samenhang met de totale tweejarige begroting. De opgetelde waarderingen uit beide beoordelingen hebben geleid tot een rangorde van aanvragers.

De samenstelling van de adviescommissies in fasen één en twee is afgestemd op het type aanvragen. Bij de beoordeling van het ontwikkelplan in fase één hebben we er bovendien voor gezorgd dat er ook adviseurs betrokken waren die naast hun kennis van de culturele sector expertise hebben op het gebied van organisatieontwikkeling.

De voorzitters en het bestuur van het AFK hebben erop toegezien dat geen van de betrokken adviseurs een persoonlijk belang had bij een van de aanvragers. Integriteitsregels en andere aspecten van het adviseur- en voorzitterschap zijn vastgelegd in een protocol dat elke voorzitter en adviseur bij zijn of haar benoeming ondertekent. Dit protocol werkt in aanvulling op het huiselijk reglement van het AFK.

De beoordeling vond plaats aan de hand van de criteria uit de regeling Tweejarige subsidies van het AFK en de toelichting daarop. Iedere aanvraag werd op zijn eigen merites beoordeeld om recht te doen aan de grote variëteit aan aanvragen. Bij het toetsen van de criteria stond de aanvraag centraal. Het ontwikkelplan en het ondernemingsplan moesten ons het vertrouwen geven dat de organisatie zich in een aantal jaar kan versterken en verder kan professionaliseren.

De beoordeling van commissies over de mate waarin aanvragers voldeden aan de afzonderlijke criteria werd uitgedrukt in een waardering, variërend van onvoldoende tot zeer goed. Deze kwalificatie werd vertaald in een cijfer, dat als hulpmiddel diende in het kader van een zorgvuldige en evenwichtige beoordeling van de aanvragen, en de vertaling daarvan naar een rangorde van de aanvragen binnen de twee commissies.

De twee commissies hebben met inachtneming van het beschikbare budget per commissie hun advies uitgebracht aan het bestuur van het AFK. Het bestuur heeft de adviezen bestudeerd en gecontroleerd op consistentie, motivering en zorgvuldige totstandkoming. Waar nodig zijn aanvullende vragen gesteld aan (voorzitters van) commissies over aspecten van de beoordeling van aanvragen, het adviesproces en de wijze waarop de regeling is toegepast.

³ Beeldende kunst, fotografie, nieuwe media, architectuur.

⁴ Het ontwikkelplan diende hiertoe met minimaal 18 punten te zijn gewaardeerd, zie ook toelichting verderop onder fase één.

Criteria

De adviescommissies hebben gewerkt aan de hand van een set beoordelingscriteria. De kwaliteit van het ontwikkelplan werd getoetst aan andere criteria dan het ondernemingsplan. In de [toelichting op de regeling Tweejarige subsidies](#) van het AFK zijn de criteria verder uitgewerkt (zie pagina's 8 t/m 13). De daar genoemde aspecten zijn bij de beoordeling van elke aanvraag aan de orde gesteld. Hieronder staan de criteria per fase kort genoemd:

Fase één: beoordeling en criteria ontwikkelplan

Aan de hand van het ontwikkelplan, de ontwikkelkosten en het trackrecord toetsten de adviseurs welke doelen de aanvrager wil bereiken in de komende twee jaar. Ten minste twee van die doelen moesten de volgende zijn:

1. versterking en professionalisering van de artistieke kwaliteit van de aanvrager;
2. versterking en professionalisering van de zakelijke kwaliteit van de aanvrager;
3. ontwikkeling van het publieksbereik.

In het ontwikkelplan beschreef elke aanvrager hoe hij deze doelen wil bereiken. De kwaliteit van het ontwikkelplan werd aan de hand van de volgende criteria beoordeeld:

- a. duidelijke beschrijving wat de beginsituatie en wat het einddoel is, de noodzaak van de ontwikkeling voor de versterking en professionalisering van de aanvrager en de inzet van de externe coach of deskundige;
- b. deugdelijke motivering voor de keuze voor de in te zetten instrumenten die passend zijn bij het te bereiken doel en bij voorkeur vernieuwend;
- c. realisme en blijk van omgevingsbewustzijn;
- d. hoe evaluatie en bestendinging van de resultaten van het ontwikkelplan wordt gerealiseerd;
- e. de mate waarin aanvrager bereid is tot het delen van resultaten.

Elk van deze criteria is gewogen volgens het volgende beoordelingskader:

WAARDERING	CIJFER	TOELICHTING
zeer goed	5	uitsluitend positief, er zijn geen punten van kritiek
goed	4	positief, slechts lichte punten van kritiek
voldoende	3	positief, met een aantal punten van kritiek
zwak	2	matig, met substantiële punten van kritiek
onvoldoende	1	onder de maat, de kritische punten hebben de overhand

De aanvraag kon alleen voor subsidie in aanmerking komen en daartoe verder beoordeeld worden in fase twee, als de totale beoordeling van het ontwikkelplan minimaal een voldoende betroeg. Bij de beoordeling van het ontwikkelplan wogen criteria a en b anderhalf maal zo zwaar als de overige criteria. Van een voldoende beoordeling van het ontwikkelplan is derhalve sprake bij een totale waardering van minimaal 18 punten. In dit geval werd het ondernemingsplan getoetst in fase twee.

Fase twee: beoordeling en criteria ondernemingsplan

In fase twee werden de ondernemingsplannen getoetst aan de volgende criteria⁵:

- a. artistieke kwaliteit: de artistieke of cultuureducatieve programmering is onderscheidend, getuigt van vakmanschap en heeft zeggingskracht.
- b. zakelijke kwaliteit, waaronder de kwaliteit van de begroting: er is sprake van een gezonde bedrijfsvoering, de begroting is realistisch, er is sprake van een realistische mix van inkomstenbronnen en bestuur en toezicht zijn op orde.
- c. publieksbereik: de aard en omvang van het publiek zijn passend, de organisatie heeft inzicht in het bestaande en beoogde publiek en een aanpak voor het bereiken daarvan en de organisatie draagt bij aan het bereiken van een cultureel divers publiek.
- d. de mate waarin het ondernemingsplan aansluit bij het ontwikkelplan;
- e. bijdrage aan de veelzijdigheid van het cultuuraanbod in de stad: in relatie tot het vierjarig ondersteunde aanbod in het Kunstenplan.

In de [toelichting op de regeling Tweejarige subsidies](#) van het AFK zijn de criteria uitgewerkt (zie pagina's 10 t/m 13).

Alle criteria wogen even zwaar. Een positief advies met betrekking tot een of meer van deze criteria betekent niet dat subsidie wordt verstrekt. De totale waardering van de criteria was bepalend voor de prioriteit die de commissie bij het verdelen van het beschikbare budget toekende aan een aanvraag (zie verder onder Hoogte van de subsidie).

Voor de criteria artistieke kwaliteit, zakelijke kwaliteit en publiek waren vijf waarderingen mogelijk:

WAARDERING	CIJFER	TOELICHTING
zeer goed	5	uitsluitend positief, er zijn geen punten van kritiek
goed	4	positief, slechts lichte punten van kritiek
voldoende	3	positief, met een aantal punten van kritiek
zwak	2	matig, met substantiële punten van kritiek
onvoldoende	1	onder de maat, de kritische punten hebben de overhand

Voor de criteria aansluiting van het ondernemingsplan op het ontwikkelplan en bijdrage aan veelzijdigheid van het cultuuraanbod waren drie waarderingen mogelijk:

WAARDERING	CIJFER	TOELICHTING
(zeer) goed	5	(zeer) goede aansluiting bij het ontwikkelplan
voldoende	3	redelijke aansluiting bij het ontwikkelplan
onvoldoende	1	weinig aansluiting bij het ontwikkelplan

WAARDERING	CIJFER	TOELICHTING
(zeer) goed	5	sterke bijdrage aan de veelzijdigheid van het aanbod in de stad
voldoende	3	redelijke bijdrage aan de veelzijdigheid van het aanbod in de stad
onvoldoende	1	weinig bijdrage aan de veelzijdigheid van het aanbod in de stad

⁵ De criteria zijn hieronder kort samengevat. De precieze omschrijving is na te lezen in de toelichting op de regeling Tweejarige subsidie.

Eindwaardering

Na de beoordeling van ook het ondernemingsplan zijn de cijfers van de waarderingen op alle criteria bij elkaar opgeteld om de rangorde van de aanvragen binnen de commissies te bepalen.

De aanvragen zijn op basis van de waarderingen verdeeld in twee categorieën:

- a. honoreren;
- b. niet honoreren.

Aanvragen in categorie a zijn subsidiabel naar het oordeel van de commissie en kunnen gehonoreerd worden voor zover het budget dat toelaat. Aanvragen in categorie b zijn niet subsidiabel naar het oordeel van de commissie, ongeacht het budget.

De vaststelling van de grens tussen deze categorieën heeft plaatsgevonden in afstemming tussen de commissies Visuele kunsten en Podiumkunsten & Letteren aan de hand van de gemiddelde kwaliteit van de aanvragen. Het is voor een advies tot honorering van een aanvraag niet doorslaggevend of elk criterium door de commissie met minimaal een voldoende is gewaardeerd, omdat het gaat om de totaal behaalde punten van de eindwaardering. Alleen de positief beoordeelde aanvragen komen voor honorering in aanmerking. Bij een advies 'niet honoreren' ligt de totale waardering zo laag dat deze aanvragen naar het oordeel van de commissie moeten worden afgewezen, omdat er te veel zwakke aspecten dan wel substantiële punten van kritiek zijn.

Hoogte van de subsidie

De adviescommissies hebben ook geadviseerd over de subsidiehoogte. Voor beide commissies was het budget toereikend om alle positief beoordeelde aanvragen te kunnen honoreren. Uitgangspunt bij het bepalen van de subsidiehoogte is niet per definitie het door de aanvrager opgegeven bedrag, maar het bedrag dat door de commissie en het AFK redelijk wordt geacht voor de desbetreffende aanvraag. Daarbij is rekening gehouden met een aantal aspecten. Er moet sprake zijn van een redelijke verhouding tussen de plannen en de kosten die daarvoor zijn begroot. Hierbij is ook gekeken naar wat gebruikelijk is in de sector en naar de motivatie voor de kosten en het subsidiebedrag. Verder geldt dat het gevraagde subsidiebedrag in een redelijke verhouding moet staan tot het aandeel activiteiten in Amsterdam en het bezoekers- of deelnemersbereik in Amsterdam. Daarnaast kan het voorkomen dat aan bepaalde onderdelen van het plan geen subsidie wordt toegekend, omdat de adviescommissie van oordeel is dat, terwijl de aanvraag als geheel als subsidiabel wordt beoordeeld, bepaalde onderdelen van het plan geen prioriteit hebben. De gemeenteraad van Amsterdam heeft op 10 november 2016 besloten tot een nominale bijstelling van de subsidies met 0,87%. Dit betekent dat de toegekende subsidiebedragen navenant worden bijgesteld.

Beschikbaar budget

Om te voorkomen dat het aantal aanvragen het beschikbare budget zou overstijgen, heeft het AFK met financiële plafonds gewerkt. De subsidieplafonds per commissie voor de periode 2017-2020 zijn (per kalenderjaar) vastgesteld op:

COMMISSIE	MAXIMAAL BESCHIKBARE SUBSIDIE (IN EURO)
Visuele kunsten	€ 500.000
Podiumkunsten & Letteren	€ 500.000
Totaal	€ 1.000.000

Podiumkunsten & Letteren

STATUTAIRE NAAM	GEMIDDELD GEVRAAGD BEDRAG PER JAAR	GEADVISEERD BEDRAG PER JAAR ⁶
Musica Omnia Vincit	€ 40.000	-
Nieuw Nederlands Opera Front	€ 100.000	€ 100.000
Operatheater Amsterdam	€ 100.000	-
Stichting Belvédère Operaconcours Amsterdam	€ 67.500	-
Stichting Boost Producties	€ 100.000	-
Stichting Club Classique	€ 29.275	-
Stichting compagnie sQueezz schuurmans&mayele	€ 46.700	-
Stichting Dado	€ 90.000	-
Stichting Das Magazin	€ 30.000	-
Stichting De Hollanders	€ 80.000	-
Stichting de Vreemde Beweging	€ 40.000	€ 40.000
Stichting Delphine	€ 40.000	-
Stichting Dudok Kwartet	€ 59.250	-
Stichting Ensemble Odyssee	€ 48.135	-
Stichting Granate	€ 72.750	-
Stichting Het Concertgemaal	€ 37.500	-
Stichting Jazzfest Amsterdam	€ 20.000	€ 20.000
Stichting Kleintjekunst	€ 29.818	€ 27.863
Stichting Kunst & Cultuurhuis Cinetol	€ 42.508	-
Stichting Kweksilber	€ 99.520	-
Stichting Nineties Productions	€ 94.212	€ 84.212
Stichting Sagi Gross Dance Company	€ 100.000	-
Stichting Storytelling Centre	€ 35.000	-
Stichting TENT circus theater producties	€ 75.000	€ 60.000
Stichting Urwald	€ 54.869	€ 54.869
Stichting Zonnehuis Muziektheater	€ 100.000	€ 80.000

Visuele kunsten

STATUTAIRE NAAM	GEMIDDELD GEVRAAGD BEDRAG PER JAAR	GEADVISEERD BEDRAG PER JAAR ⁶
Stichting art.1	€ 38.250	-
Stichting Glamorous Outcasts	€ 43.827	-
Stichting Heesterveld Creative Communities	€ 50.000	-
Stichting Metro Projects	€ 67.500	-
Stichting MOAM	€ 50.000	€ 50.000
Stichting Museum zonder Muren	€ 70.000	-
Stichting Taartrovers Festival	€ 75.000	€ 75.000
Stichting Unfair Amsterdam	€ 81.510	€ 81.510
Stichting Unseen	€ 100.000	€ 100.000
Vereniging de Modestraat	€ 60.000	€ 60.000

Adviseurs Tweejarige subsidies

Korte biografieën van de adviseurs en voorzitters zijn [hier](#) te vinden.

Adviseurs Podiumkunsten & Letteren

Sedat Bugdaci (voorzitter)
Pieter van Adrichem
Karin Amatmoekrim
Aliefka Bijlsma
Luc deWaele
Anne Douqué
Hildegard Draaijer
Jessica de Heer
Tanja Kerkvliet
Maarten van der Meer
Martijn Mewe
Jenny Mijnhijmer
Bertien Minco
Lode van Piggelen
Karin Post
Henk Visscher
Rosita Wouda

Adviseurs Visuele kunsten

Hester Keesmaat (voorzitter)
Annabelle Birnie
Colette Bothof
Vera Carasso
Vanessa van Dam
Iván García-Romero
Agnes Grondman
Sabrina Kamstra
Eelco van der Lingen
Lisette Schmetz
Bertan Selim
Floor van Spaendonck
Gerwin Tamsma
Suzanne van de Ven
Katja Weitering

De commissies Podiumkunsten & Letteren en Visuele kunsten hebben waar relevant van elkaars adviseurs gebruik gemaakt.

Colofon

Uitgave

Amsterdams Fonds voor de Kunst

Redactie en samenstelling

Amsterdams Fonds voor de Kunst

Eindredactie

Lonneke Kok, www.moretxt.nl

Vormgeving

Piraña grafisch ontwerp, www.pirana.nl

Amsterdams Fonds voor de Kunst

Postadres

Postbus 1079

1000 BB Amsterdam

Tel: 020 – 520 05 20

www.amsterdamsfondsvoordekunst.nl / www.afk.nl

secretariaat@afk.nl

www.facebook.com/afk020

twitter.com/AFK020

[instagram.com/afk020](https://www.instagram.com/afk020)

© Amsterdams Fonds voor de Kunst 2017

Aan de inhoud van deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.